

ERNEST SENA, DIRECTOR GENERAL DE L'INSTITUT CATALÀ DE FINANCES

Text: BÀRBARA AMORÓS / Fotos: GINA CALVET

"El País Valencià continua trossejat"

Ernest Sena (València, 1946) es defineix per dues passions: la vocació pública i el sistema financer. Ex-director general d'Economia del govern pre-autonòmic del País Valencià (1978) se sent decebut pels anys d'autogovern, que han agreujat la desmembració del país.

Des del 1993 que es troba al davant de l'Institut Català de Finances (ICF) i, malgrat els escàndols que han sacsejat la institució, encara hi continua. On és el secret?

—Les polèmiques a què fa referència tenien l'origen en uns fets anteriors, d'abans del 93, sempre externs a l'Institut Català de Finances. Crec que les trenta persones que han treballat en aquesta casa aquests últims vuit anys i jo mateix, que he tingut la satisfacció d'acompanyar-les-hi, es poden sentir molt orgullosos de la feina que han fet. Han construït una institució que ha prestat un magnífic servei a les empreses del país, molt respectada dintre la comunitat financera i empresarial de Catalunya.

—Han aconseguit que deixi de ser una entitat tan discutida com havia estat en etapes anteriors?

—L'Institut Català de Finances sempre serà una institució discutida, i malament rai el dia que deixi de ser-ho. És una entitat totalment pública, que treballa amb recursos que, si bé són captats al mercat, des del moment que entren aquí tenen la consideració de recursos públics. I per tant, és bo que la societat, a través dels mecanismes pertinents, vigili de forma permanent l'ICF i discuteixi i qüestioni si ho fa bé o si ho podria fer millor. El dia que això deixi de ser així voldrà dir que el país va molt malament i que aquesta no és la societat democràtica que volem.

—L'ICF, com a entitat de crèdit públic, no costa ni una sola pesseta als ciutadans, segons vostè. Tan poc comuna és aquesta circumstància que s'hagi de recalcar?

—És importantíssim que es puguin prestar serveis públics que tinguin una bona incidència en la societat sense que, al ciutadà, li costin ni una pesseta: és a dir, que no carreguin gens ni mica els pressupostos i que, per tant, els impostos del ciutadà es puguin destinar a unes altres prioritats. És un servei públic que es pot prestar i que l'ICF presta des d'una perspectiva de gestió amb criteris privats, cosa que no totes les entitats de crèdit fan.

—En concret?

—No vull entrar en noms, però, sense anar tan lluny, dintre el sistema creditici espanyol sí que se'n trobarien que costen diners al contribuent —i a nosaltres catalans, també, perquè paguem impostos per al conjunt de l'estat espanyol.

—Veig que les relacions amb l'Institut de Crèdit Oficial (ICO) no han millorat.

—És el problema, del qual surt clarament perjudicada l'empresa catalana. És obvi que dues entitats de crèdit públic que treballen sobre un mateix sistema productiu, com és el de Catalunya, el País Valencià i les Illes, tenen l'obligació de coordinar-se de la forma més estreta possible per tal de maximitzar els beneficis que el teixit productiu pugui obtenir. Nosaltres ens mantinem a disposició d'aquesta coordi-

nació, l'altra part no. I els perjudicats són les empreses i els empresaris, no l'ICF. Si l'una de les parts s'hi nega, és cosa seva. Si no vol afavorir el bon funcionament de les empreses del país, ja hi haurà qui li'n demanarà comptes quan correspongui.

—El 65% dels crèdits que l'Institut Català de Finances va concedir l'any passat es van destinar a em-

"És obvi que dues entitats de crèdit públic [l'ICF i l'ICO] que treballen sobre un mateix territori han de coordinar-se. Si l'una no vol afavorir la tasca de les empreses, ja hi haurà qui li'n demanarà comptes."

preses del sector serveis, sobretot lleure, estacions d'esquí, audiovisual... En canvi, no es treballa el sector de les noves tecnologies, al qual s'han abocat amb força les entitats privades. Excés de prudència, tal vegada?

—Per nosaltres tota prudència és poca. Gestionem recursos que tenen la consideració de recursos públics i, per tant, hem de ser molt prudents. Els hem aplicats segons la demanda que hem tingut, però en un sector, el terciari, que s'ha caracteritzat aquests últims anys perquè és un dels que té més capacitat de creació de llocs de treball. No ens és indiferent que una operació creï un lloc de treball o que en creï deu. Després hi ha el sector de les noves tecnologies, i si ens referim a projectes vinculats a Internet, la veritat és que prou se'ns n'ha presentat algun, però que no semblava tenir una viabilitat suficient. Nosaltres encara no hem descobert per quins criteris d'anàlisi financera es pot apostar per un projecte que, d'entrada, diu que perd diners i que en continuarà perdent, però que tot i així a borsa obté milers de milions de pessetes. Em sembla que és un joc que té un component especulatiu molt alt, i no és pas per a aquests projectes que es va crear l'Institut Català de Finances.

—Entre els compromisos socials de l'ICF, hi ha una línia de crèdits dintre el Pacte per l'Ocupació, que no sembla que acabi de tirar endavant. Quina part dels 25.000 milions de pessetes disponibles s'han repartit?

—Fins el 30 de juny de 2000 s'havien concedit 6.300 milions de pessetes a la creació de 959 llocs de treball. Per què no s'han arribat als 25.000 inicialment previstos? Aquí he de fer una crítica rotunda a una part dels signants del Pacte. El Pacte per l'Ocupació va ser signat pel govern de la Generalitat de Catalunya, del qual ningú no pot criticar la dedicació ni el compliment dels acords, i pels sindicats, que em consta que també han fet la divulgació que pertocava i els estic molt agraït; però no puc pas dir això mateix de l'altra part que va signar el Pacte: les organitzacions empresarials, al meu entendre, han fallat. Es va posar a disposició de les empreses un magnífic instrument financer, que encara és viu, els préstecs de finançament d'inversions amb creació d'ocupació. Si els responsables d'aquestes entitats no comuniquen als associats, d'una forma insistent, l'existència d'aquest producte i no l'expliquen amb un convenciment total, no em costa gaire d'entendre que les empreses petites i mitjanes no facin cua a l'Institut Català de Finances. Que cadascú es carregui la seva responsabilitat.

—A banda la seva dedicació al món financer, vostè és una persona amb un passat d'una intensa implicació política, com a membre actiu d'Unió Democràti-

ca al País Valencià, fins que es va esgotar el projecte i va venir a Barcelona. Amb la perspectiva dels anys, quina diagnosi faria ara de la situació política que viu el País Valencià?

—No em toca més remei que fer un balanç particularment negatiu del que ha estat l'autogovern del País Valencià des de l'aprovació de l'estatut d'autonomia fins al dia d'avui; i com que el balanç afecta la totalitat, ben poc diferencio entre els qui en van tenir la primera responsabilitat i els qui en tenen ara, entre els de l'un color polític i els de l'altre. De fet, crec que ja en la dècada dels 80 al País Valencià es van aprofundir de dos processos històrics de la societat valenciana, que amb l'autogovern s'haurien d'haver capgirat, però que, en canvi, es van aprofundir molt més. I la situació actual va en la mateixa direcció, probablement a marxes més accelerades que no en el període anterior.

—De quins processos parla?

—D'un procés de sucursalització profund, per entendre'ns, respecte de Madrid, que ja tenia una arrel històrica. Sucursalització en tots els sentits, no solament polític, sinó també social, econòmic, cultural... en tots els sentits que conformen la vida d'una determinada comunitat. Això s'ha aprofundit i per mi és una tragèdia com a valencià. També hi ha un segon procés, paral·lel al primer en el decurs de la nostra història, i que s'ha accelerat, que és el de la desmembració territorial i social del país. El país es troba menys articulat avui que ho era l'any 77. Es troba molt més desfet, trossejat avui que no llavors. Quan les coses funcionen bé, és mèrit de tothom, de la gent que fa les coses i sobretot d'aquell qui governa, perquè ha estat capaç de donar-hi una bona orientació. Quan les coses van malament també és responsabi-

"Si el País Valencià no es troba ben cohesionat, difícilment podrà tenir una relació eficient i vàlida amb cap interlocutor extern, sigui el govern central, la UE o les comunitats històriques veïnes."

litat de tothom i també dels qui governen ara i dels qui ho feien els anys 80, que van tenir la magnífica oportunitat de capgirar aquests processos històrics i no ho van fer.

—També s'hi observa manca d'interconnexió, no solament dins la societat valenciana, sinó també en relació amb els territoris veïns, com ara Catalunya.

—Si el País Valencià no es troba suficientment cohesionat, difícilment podrà tenir una interlocució eficient i vàlida, des del punt de vista econòmic, polític, cultural o social, amb cap altre interlocutor extern, sigui el govern central, sigui la Unió Europea, siguin les comunitats històriques veïnes.

—En l'àmbit econòmic, que és l'àmbit amb què vostè es troba més vinculat, hi ha exemples clars d'aquesta manca d'interconnexió?

—I tant! Sembla ridícul que s'hagi creat l'Institut Valencià de Finances a imatge i semblança de l'Insti-

tut Català de Finances de la manera com s'ha fet. Li podria donar noms i cognoms, que m'estalviaré, i li podria donar fins i tot les dates en què bons amics valencians amb responsabilitats en el govern de la Generalitat valenciana vingueren a conèixer, a principi dels anys 90, què era l'ICF. Gustosament els facilitem tota mena de coneixements, creen l'Institut Valencià de Finances i a continuació com aquell qui diu "si te he visto no me acuerdo". Sembla bastant ridícul. Els vam facilitar tot el dossier documental: la llei, el reglament, els vam explicar com treballàvem... i mai més no n'hem sabut res. Tampoc no calia que articuléssim un conveni de col·laboració, que probablement hauríem pogut tirar endavant per a empreses valencianes que també s'instal·len al Principat o per a empreses catalanes que van al País Valencià... Nosaltres tenim clients, empreses originàries d'aquí, que tenen plantes i fàbriques al País Valencià, i podríem haver fet coses conjuntament. Mai.

—De qui havia de ser la iniciativa?

—Nosaltres ens vam posar a disposició. A partir d'aquí allò que esperes és resposta. Esperem, perquè som pacients. Tenim dues característiques, que no m'atreveixo a dir si són virtuts o no, som pacients i obstinats.

—El setembre els socialistes valencians escolliran nova directiva, veu possibilitats que la renovació que ha viscut el PSOE arribi al PSPV?

—Que tinguen molta sort, però, les meues millors il·lusions, les tinc posades en el que representa, i que ha de representar molt més encara en un futur immediat, el Bloc Nacionalista Valencià. Els socialistes valencians encara han de demostrar si efectivament volen apostar pel País Valencià com a prioritat número u.

—Zaplana espera que es proclami el nou dirigent socialista per acordar les bases de la possible fusió

—És amb l'esgotament del projecte d'Unió Democràtica al País Valencià, que va abandonar l'activitat política?

—Faig una feina que té una caire polític que seria irresponsable, per part meua, de desconèixer. La meua feina a l'Institut Català de Finances m'absorbeix totalment i, a més a més, satisfà totalment la meua ambició professional. Com a militant de base que sóc de Convergència Democràtica, participe en les assemblees locals de l'àrea on visc, hi done la meua opinió..., però no hi tinc ni més dedicació ni més aspiracions.

sovint tempta els polítics és d'interferir les decisions que no els pertocuen. En tenim un exemple recentíssim. Fa poques setmanes la primera companyia de l'estat va canviar de president. Tot sembla indicar que la decisió no va ser plenament autònoma dels accionistes de la companyia representats al consell d'administració, sinó que es va interferir, en una mesura major o menor, des d'esferes estrictament governamentals. Això no és bo, sobretot en aquest món globalitzat en què vivim. Aquesta companyia, quan demà passat haurà de sortir als mercats financers internacionals per captar o per fer una ampliació de capital de 250.000 milions de pessetes, probablement els obtindrà, en dòlars o en allò que convingui, però li'n faran pagar un preu diferent del que pagaria si tingués una gestió més autònoma. Això es paga en pessetes, en euros..., i no és gens bo ni per a les empreses ni per als seus milers d'accionistes.

entre Bancaixa i la CAM, una operació sobre la qual semblen imperar més les decisions polítiques que no les econòmiques. Què en pensa?

—L'efecte que fa, clarament i rotundament, és d'ingerència política, no únicament en el procés de fusió d'ambdues entitats, sinó probablement també en allò que és la gestió de totes dues caixes, fins i tot per separat. Des d'un punt de vista tècnic no em sembla una bona manera de procedir. En les entitats finances, ni que tinguin un aspecte social important, com les caixes d'estalvi, crec que és bo de deixar que els seus responsables tinguin un marge d'autonomia per a adoptar les decisions requerides. I això en el model aplicat per la Generalitat de Catalunya s'ha respectat d'una forma molt escrupolosa i dona uns magnífics resultats. En canvi, no podem fer les mateixes afirmacions, amb la mateixa rotunditat, respecte del País Valencià.

—S'equivocaria el PP si volgués utilitzar la nova entitat com a eina política?

—El gran error que molt

